

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DRAGACZ
ZA ROK 2024**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dragacz na lata 2022 -2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXX/319/22 Rady Gminy Dragacz z dnia 22 lutego 2022 roku. Niniejsze sprawozdanie jest raportem z wykonania programu oraz efektów jego realizacji w roku 2024. Głównym celem programu była poprawa jakości życia mieszkańców gminy poprzez profilaktykę i rozwiązywanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych. Cel ten był realizowany poprzez następujące zadania zawarte w programie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowano przede wszystkim w oparciu o działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego działającego w budynku Urzędu Gminy w Dragaczu, w którym porad osobom uzależnionym i ich rodzinom udziela specjalista psychoterapii uzależnień i mediator rodzinny. Punkt jest otwarty raz w tygodniu, w roku ubiegłym i obecnym w każdy poniedziałek w godzinach 15.30 – 19.30. W roku 2024 udzielono 238 porad z których skorzystało łącznie 45 osób, w tym 20 osób uzależnionych.

W 2024 roku była możliwość skorzystania z doraźnej pomocy psychologicznej. Skorzystała z tego jedna rodzina. Wsparciem objęto łącznie 5 osób w rodzinie objętej tą formą pomocy.

W 2024 roku do Komisji wpłynęło 9 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, 2 wnioski złożone przez pracownika socjalnego, 2 wnioski złożone przez Urząd ds. Cudzoziemców, 4 wnioski złożone przez najbliższą osobę osoby uzależnionej i jeden złożony przez osobę obcą dla osoby zgłaszanej. Członkowie Komisji przeprowadzili 7 rozmów z osobami zgłoszonymi, 3 osoby skierowano na badanie do biegłych: psychiatry i psychologa w celu uzyskania opinii o uzależnieniu. GKRPA skierowała 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Świeciu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Jedna osoba dobrowolnie poddała się terapii uzależnień i ukończyła podstawowy program terapii w trybie stacjonarnym, 1 osoba zgłosiła się dobrowolnie do Poradni Leczenia Uzależnień na terapię ambulatoryjną. W 5 przypadkach nie stwierdzono ustawowych przesłanek do wszczęcia procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Osoby wymagające pomocy informowano o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowano do Klubu AA w Grudziądzu i Świeciu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zgodnie z założeniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizacja tego zadania odbywała się poprzez prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego, w którym wsparcie mogą otrzymać również rodziny osób

uzależnionych. W roku 2024 z porad i wsparcia skorzystało 4 członków rodzin osób uzależnionych oraz 21 osób z problemami rodzinnymi.

Ponadto rodziny korzystają z bezpłatnych porad prawnych, udzielanych przez adwokata zatrudnionego w tutejszym Urzędzie Gminy.

Rodziny z problemem uzależnień, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze są objęte wsparciem asystenta rodziny. W 2024 roku asystent objął swoim działaniem 5 takich rodzin.

Rodziny z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie, objęte procedurą Niebieskiej Karty były również objęte działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego oraz wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dragaczu. Pracownicy socjalni udzielali wsparcia w postaci pracy socjalnej, a jeśli sytuacja rodziny tego wymagała, również pomocy finansowej i świadczeń niepieniężnych (w roku 2024 z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu skorzystało 9 rodzin, 21 osób). Grupy diagnostyczno-pomocowe opracowywały plan pomocy rodzinie, który realizowały służby zaangażowane w sprawę (GOPS, policja, szkoła czy kurator).

Ponadto GKRPA sfinansowała pobyt 10 dzieci na obozie profilaktycznym w Darłowie oraz zajęcia integracyjno-wychowawcze w świetlicach wiejskich. Finansowano również telefon „Niebieska Linia” dla ofiar przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Szkoły są naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z obszaru profilaktyki jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej czy edukacyjnej. Szkoły mają obowiązek realizować takie działania zgodnie z własnymi, szkolnymi programami profilaktyczno – wychowawczymi. Realizowane działania psychoedukacyjne w szkołach na terenie Gminy Dragacz mają na celu dostarczenie dzieciom i młodzieży rzetelnej wiedzy na temat środków uzależniających i procesu uzależnienia, wskazanie pozytywnych i zdrowych form spędzania wolnego czasu, rozwoju zainteresowań, sportu, aktywnego wypoczynku jako alternatywy dla używek i niekorzystnych zachowań.

Dzieci ze szkół Gminy Dragacz uczestniczyły w roku 2024 w ogólnopolskiej kampanii związanej z profilaktyką uzależnień „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Szkoły otrzymały zakupione przez GKRPA materiały promocyjne: ulotki profilaktyczno – konkursowe, karty pracy dla ucznia, plakaty, dyplomy oraz ulotki dla rodziców. Łącznie 389 uczniów zostało objętych tym działaniem. Założeniem teoretycznym programu była samoakceptacja – akceptacja własnej osoby wraz z całym zestawem cech, mocnych i słabych stron, osiągnięć i porażek. Brak równowagi w systemie samoakceptacji predysponuje do częstszego podejmowania zachowań ryzykownych między innymi sięgania po używki.

W Szkole Podstawowej w Grupie i Michału realizowano rekomendowany program profilaktyczny „Unplugged” składający się z cyklicznych spotkań dla uczniów

i rodziców, łącznie 12 godzin dydaktycznych dla uczniów oraz 3 spotkania dla rodziców. Całość programu skupia się na przeciwdziałaniu substancjom uzależniającym jak np. alkohol, narkotyki czy papierosy. W programie wzięło udział 69 uczniów i ich rodzice.

Przeszkolono 12 nauczycieli ze szkół do prowadzenia programu rekomendowanego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”. Przeprowadzono program we wszystkich szkołach zlokalizowanych w Gminie Dragacz, w programie uczestniczyło 73 uczniów. Celem programu jest rozwijanie u uczniów w wieku 8 – 12 lat umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami, a także kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości i wiary w siebie.

W klasach V i VI szkół w Grupie przeprowadzono rekomendowany program profilaktyczny „Debata”, którego celem jest wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków w celu opóźnienia inicjacji alkoholowej, wzrost wiedzy o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych, promocja zdrowego stylu życia, osłabienie siły presji rówieśniczej. Programem objęto 84 uczniów.

W 2024 Szkoła Podstawowa w Grupie oraz Przedszkole Samorządowe realizowały program „Przyjaciele Zippiego”. Jest to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. W efekcie objęto programem 39 dzieci z terenu gminy.

Szkoła w Dragaczu realizowała program „Domowi detektywi. Jaś i Małgosia na tropie”. Zakupiono pakiet materiałów dla nauczycieli i uczniów. Programem zapobiegającym i opóźniającym inicjację alkoholową objęto 16 uczniów.

W Szkole Podstawowej w Grupie w ramach lekcji wychowawczych w klasach I-III realizowano rekomendowany program wychowawczo – profilaktyczny „Spójrz inaczej”, stanowiący profilaktykę dotyczącą całego procesu powstawania negatywnych zachowań u dzieci i młodzieży. Program ten uczy radzenia sobie z problemami i szukania oparcia z dala od środków uzależniających poprzez wspieranie ich prawidłowego rozwoju i rozwijanie umiejętności psychospołecznych. Programem objęto 44 uczniów.

Szkoła Podstawowa w Grupie realizowała program rekomendowany „Cukierki”. Program ten ma na celu między innymi przybliżenie dzieciom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi oraz nauka postaw asertywnych względem osób nieznajomych, a także rozwijanie postawy szacunku i zaufania w stosunku do szkolnego personelu pedagogicznego, technicznego jak i innych osób mogących udzielić wsparcia w problemach wydarzających się na terenie szkoły. Programem objęto 79 uczniów.

W Szkołach Podstawowych Gminy Dragacz dla uczniów przeprowadzono działania uczące prawidłowego i bezpiecznego korzystania z zasobów sieci internetowej. W Szkole Podstawowej w Grupie w klasach IV-VIII przeprowadzono pogadanki „Bezpieczeństwo w sieci”, „Bezpieczny Internet”. Wszyscy uczniowie szkół z terenu gminy wzięli udział w zajęciach dotyczących cyberprzemocy, uzależnienia od gier i internetu.

We wszystkich szkołach prowadzono profilaktykę antynikotynową, szkoły w Grupie i Michału zorganizowały „Bieg po zdrowie” pokazujący atrakcyjność życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Szkoły prowadziły również zajęcia dotyczące stresu – jak radzić sobie z negatywnymi emocjami oraz dotyczące przemocy rówieśniczej.

W Szkole Podstawowej w Grupie w klasach IV przeprowadzono program „Wyloguj się do marzeń”. Wyzwanie przed, którym stoją młodzi ludzie ze szkoły podstawowej to ponadnormatywne i szkodliwe używanie mediów cyfrowych, social mediów, urządzeń ekranowych, gier. Są to warsztaty zwiększające świadomość możliwych szkód, które ukażą potencjalne straty rozwojowe, takie które pomogą w osobistych refleksjach na temat tego czy ważniejsza w życiu jest realizacja marzeń czy raczej chwilowa powierzchowna przyjemność płynąca z używania mediów/urządzeń.

We wszystkich szkołach prowadzono profilaktykę otyłości. Szkoły w Grupie i Michału zorganizowały „Trzymaj Formę”. Jest to ogólnopolski program edukacyjny o tym jak ważna jest zbilansowana dieta i aktywność fizyczna. Programem objęto 94 uczniów. Przeciwno otyłości prowadzono też programy: „Szkolne przygody Gangu Mocniaków” – rola składników odżywczych w diecie oraz zasady kompletowania różnorodnych i zbilansowanych posiłków zgodnie z zasadami talerza zdrowego żywienia, „Szykujemy-Smakujemy”, „Kolorowa sałatka owocowa”, „Zdrowe kanapki”, „Zdrowo jem, więcej wiem” to warsztaty na temat zdrowego odżywiania, oraz zasad kompletowania zbilansowanych zdrowych posiłków.

Na godzinach wychowawczych we wszystkich szkołach wychowawcy prezentowali rodzaje i mechanizm uzależnień behawioralnych.

W ramach tego zadania Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowała dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów. W Szkole Podstawowej w Dragaczu w wymiarze 2 godzin tygodniowo, w Szkole Podstawowej w Michału - 2 godzin tygodniowo i w Szkole Podstawowej w Grupie w wymiarze 4 godzin tygodniowo. W zajęciach tych w roku 2024 uczestniczyło łącznie 76 uczniów.

W 2024 roku kontynuowano zajęcia wychowawczo – integracyjne dla dzieci w świetlicach: w Mniszku w wymiarze 5 godzin tygodniowo, Fletnowie – 4 godzin tygodniowo, Grupie – osiedlu cywilnym - 4 godzin tygodniowo i Dragaczu – 5 godzin tygodniowo oraz we Wielkim Stwolnie – 4 godziny tygodniowo. Prowadzone były również zajęcia w świetlicy przy Szkole Podstawowej w Grupie. Z zajęć integracyjnych skorzystało łącznie 90 dzieci. Na prowadzone zajęcia zabezpieczono wodę i owoce dla ich uczestników, artykuły plastyczne oraz sprzęt sportowy.

Podjęto również działania zwiększające świadomość dzieci na temat zjawiska przemocy. Pracownicy socjalni GOPS we współpracy z Komisją i Sądem Rejonowym w Świeciu zorganizowali w świetlicy wiejskiej Sołectwa Grupa Osiedle projekt socjalny „Bezpieczna ulica, bezpieczna szkoła, bezpieczny dom – stop przemocy”. Celem projektu było zapobieganie niepożądanym zachowaniom dzieci i młodzieży. Poprzez zabawę i aktywne formy integracji prowadzący przekazywali informacje na temat zjawiska przemocy oraz sposobów reagowania na niewłaściwe zachowania. W projekcie udział wzięło 50 dzieci.

Ponadto udzielano pomocy pedagogicznej, logopedycznej i psychologicznej we wszystkich szkołach i Przedszkolu Samorządowym w Górnej Grupie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowała wypoczynek letni – kolonie z programem socjoterapeutycznym w Darłowie dla 10 dzieci. Zorganizowano konkurs na najlepszy plakat i hasło pod nazwą „Gmina Dragacz bezpieczna i wolna od uzależnień”. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Prace laureatów

zostaną zamieszczone na banerach które zostaną zainstalowane na ogrodzeniach szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Dragacz.

W roku 2024 kontynuowano na terenie Gminy Dragacz kampanię społeczną „Przeciw Pijanym Kierowcom”.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie wspomagała działalności żadnej instytucji, stowarzyszenia ani osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Działania mające na celu ograniczenie dostępności do alkoholu.

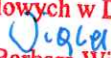
W roku 2024 przeprowadzono kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Dragacz. Do kontroli wytypowano 14 punktów sprzedaży i lokali gastronomicznych i przeprowadzono ją w 13 wytypowanych punktach, jeden punkt od dłuższego czasu był zamknięty, przedsiębiorca z powodów zdrowotnych zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej. W żadnym ze skontrolowanych punktów nie wykazano nieprawidłowości i uchybień w przestrzeganiu warunków i zasad sprzedaży alkoholu określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Komisja pozytywnie zaopiniowała również 13 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Powyższe zadania realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2024 rok były finansowane z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W związku ze zmianami ustawy o wychowaniu w trzeźwości od roku 2023 gmina otrzymuje środki z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej nie przekraczającej 300 ml, które zgodnie z założeniem ustawy powinny być przeznaczane na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożycia alkoholu. W roku 2024 przeznaczono je na opłacenie izby wytrzeźwień, na zakup materiałów do kampanii „Zachowaj Trzeźwy umysł” oraz na sporządzenie opinii psychologiczno-psychiatrycznej osób uzależnionych od alkoholu.

Dragacz, 21 marzec 2024 r.
Barbara Wiączek
Przewodnicząca GKRPA

Przewodniczący Gminnej Komisji
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Dragaczu

mgr Barbara Wiączek

10-10-10
10-10-10
10-10-10
10-10-10
10-10-10